

מסכת ביצה

פרק א'

א. בַּיּוֹם שֶׁנְזָלַה בְּיוֹם טוֹב, בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים, תַּאֲכֵל. וּבֵית הַלְּלָא אוֹמְרִים, לֹא תַּאֲכֵל. בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים, שֶׁאָר בְּכִזֵּית וְקָמָץ בְּכִפּוֹתְבָת. וּבֵית הַלְּלָא אוֹמְרִים, זֶה וְזֶה בְּכִזֵּית:

ב. הַשׁוֹחֵט חִיה וְעוֹוף בְּיוֹם טוֹב, בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים, יַחֲפֵר בְּדַקָּר וַיַּכְסֵה, וּבֵית הַלְּלָא אוֹמְרִים, לֹא יַשְׁחַט, אֶלָּא אִם כִּי חִיה לוֹ עַפְر מִזְכָּן מִבָּעוֹד יוֹם. וּמוֹדִים, שֶׁאָמַר שַׁחַט, שַׁחַט בְּדַקָּר וַיַּכְסֵה, שַׁאֲפֵר כִּירָה מִזְכָּן הוּא:

ג. בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים, אֵין מַולְיכֵין אֶת הַסְּלָמָם מִשׁוּבָה לְשׁוּבָה, אֶבֶל מִטְהָהוּ מִתְלָזָן לְתָלָזָן. וּבֵית הַלְּלָא מִתְרִין. בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים, לֹא יַטֵּל, אֶלָּא אִם כִּי גַעֲנַע מִבָּעוֹד יוֹם. וּבֵית הַלְּלָא אוֹמְרִים, עֹמֶד וְאֹמֶר זֶה וְזֶה אָנִי נוֹטֵל:

ד. זֹאת שְׁחוֹרִים וְמֵצָא לְבָנִים, לְבָנִים וְמֵצָא שְׁחוֹרִים, שָׁנִים וְמֵצָא שְׁלָשָׁה, אֲסֻורִים. שְׁלָשָׁה וְמֵצָא שָׁנִים, מִתְרִים. בְּתוֹךְ הַקּוֹן וְמֵצָא

לפניהם. ואם אין שם אלא הם, הרי אלו מפרים:

ה. בית שמאו אומרים, אין מסלקין את התריסין ביום טוב. ובית היל מתיירין אף להחזר. בית שמאו אומרים, אין נוטליין את העלי להקצוב עליו בשר. ובית היל מתיירין. בית שמאו אומרים, אין נותניין את העור לפניהם והדורסן ולא יגביהנו, אלא אם כן יש עמו כזית בשר. ובית היל מתיירין. בית שמאו אומרים, אין מוציאין לא את הקטן ולא את הלוייב ולא את ספר תורה לרשות הרבים. ובית היל מתיירין:

ו. בית שמאו אומרים, אין מוליכין חלה ומתקנות לפנהן ביום טוב, בין שהורמו מאמש, בין שהורמו מהיום. ובית היל מתיירין. אמרו להם בית שמאו, גזירה שוה, חלה ומתקנות מתקנה לפנהן, יתרומה מתקנה לפנהן, קשם שאין מוליכין את התרומה, כך אין מוליכין את המתקנות. אמרו להם בית היל, לא, אם אמרתם בתרומה, שאיןו זכאי בהרמלה, פאמרו במתקנות, שזכה בהרמלה:

ז. בית שמאו אומרים, תבלין נדוכין במדוז של עץ, והמלח בפה, ובעץ הפרור. ובית היל אומרים, תבלין נדוכין כדרכו במדוז של אבון, והמלח במדוז של עץ:

ה. הַבּוֹרֶר קָטְנִית בַּיּוֹם טֹב, בֵּית שְׁמָאי אָמְרִים, בּוֹרֶר אֲכֵל וְאֲכֵל. וּבֵית הַלְּל אָמְרִים, בּוֹרֶר כְּדָרְפּוֹ בְּחִיקוֹ, בְּקָנוֹן וּבְתְּמָחוֹן, אֲכֵל לֹא בְּטַבְּלָא וְלֹא בְּגַנְּפָה וְלֹא בְּכַבְּרָה. רְבּוֹ גָּמְלִיאֵל אָמֵר, אֲפִיךְ וְשׂוֹלֵה:

ט. בֵּית שְׁמָאי אָמְרִים, אֵין מְשֻׁלְחִין בַּיּוֹם טֹב אֶלָּא מְנוֹת. וּבֵית הַלְּל אָמְרִים, מְשֻׁלְחִין בְּהַמָּה חַיָּה וְעוֹף, בֵּין חַיִן בֵּין שְׁחוֹטִין. מְשֻׁלְחִין יִינּוֹת שְׁמָנִים וּסְלָתוֹת וְקָטְנִיות, אֲכֵל לֹא תְּבוֹאָה, וּרְבִי שְׁמָעָנוּ מִתֵּיר בְּתַבּוֹאָה:

י. מְשֻׁלְחִין כָּלִים, בֵּין תְּפֹרִין בֵּין שְׁאַינֵּן תְּפֹרִין, וְאֶל עַל פִּי שְׁיִישׁ בְּהוּ כְּלָאים, וְהוּ צָרָה הַמּוֹעֵד, אֲכֵל לֹא סְנָדֵל הַמְּסָהָר וְלֹא מְנַעַל שְׁאַינֵּנוּ תְּפֹר. רְبִי יְהוֹדָה אָמֵר, אֲפִלָּא מְנַעַל לְבָנָן, מִפְנֵי שְׁאַרְיךְ אָמֵן. זֶה הַכָּלֵל, כָּל שְׁגָנֹותֵינוּ בּוֹ, בַּיּוֹם טֹב מְשֻׁלְחִין אֶתְּנוּ: